

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POSTUL DE CENZURA DEVA.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Cenzurat: IOAN NICULA.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 20 kor. Negyed évre — — 5 kor.
Fél évre — — 10 „ Egyes szám ára — 40 fill.
Nyilttér soronként 3 kor.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Schul Zsigmond.

Mult számunkban megemlékeztünk arról, hogy Schul Zsigmond szászvárosi terménykereskedő 55 éves korában április 30-ikán meghalt. Az elhunyt a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.”-nak igazgatósági tagja, a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.”-nak pedig vezérigazgatója volt. Benne mindkét intézet egy széles üzleti látókörrrel, önzetlen, szociális és humánus gondolkozással bíró vezető szerepet vívó tagját veszítette el. Mindkét részvénytársaság külön gyászjelentés útján tudatta az ösmerősökkel az őket ért veszteséget. Az elhunyt huzamos időn át a helybeli izr. hitközség elnöke is volt s mint ilyen is nagy munkásságot fejtett ki.

Mint hivatásos kereskedő, a közgazdasági életben élénk részt vett s a közért való munkálkodástól még betegsége sem tartotta vissza. A vezetésére bízott intézmények, vállalkozások prosperálása, felvirágzása, fejlődése érdekében mindent elkövetett s e téren számos elismerést aratott.

A társadalmi mozgalmakból is bőven kivette részét s végtelen előzékenységgel, hárt nem ismerő jószívűségével közkedveltette magát. A jótékonyág bőkezű gyakorlásában is mindig elől járt s a hozzája fordulólok soha sem találtak siket fülekre. Mint kereskedő üzletbarátai s mint egyén ösmerősei becsülését vivta ki magának.

Temetése óriási részvét mellett f. hó 2-án d. u. ment végbe az izr. egyház szertartása szerint, melyet dr. Neumann József dévai főrabbi végzett.

A főrabbi szép és magasröptű bucsuztató beszédében az elhunyt munkásságát, érdemeit s viselt állásaiban való áldásos, sikeres tevékenységét gyönyörűen méltatta s a nagyszámu hallgatóságra mély benyomást tett.

A család a következő gyászjelentéssel tudatta a szomorú hirt:

Alulírottak az összes közeli és távoli rokonok nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy a legjobb és leggondosabb férj, testvér illetőleg nagybátya Schul Zsigmond a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” igazgató-elnöke stb. tevékeny életének 55-ik, boldog házasságának 27-ik évében hosszas és kínos szenvedés után folyó év április hó 30-án éjjeli 2 óraker Szászvároson elhunyt. A megboldogult földi maradványai május hó 2-án d. u. 3 óraker fogtak a szászvárosi izr. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Emléke örökké közöttünk fog élni! Szászváros, 1920. április hó 30-án. Schul Ignác mérnök, Dr. Schul Ármin törv. bír., fivérei. özv. Schul Zsigmondné szül. Klermann Berta, özvegye. Sándor Géza, Schul Jenő, Schul Sári unokaöccsei, ill. huga.

A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” és a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” az alábbi gyászjelentéseket adta ki:

A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.” igaz-

gatósága, felügyelő-bizottsága és tisztikara a legmélyebb fájdalom érzésével jelenti, hogy igazgatósági tagja Schul Zsigmond ur folyó év április hó 30-án elhunyt. Rendkívüli akaratérő, céltudos munkásság és sokoldalú szak tudás jelzik társulatunk érdekében kifejtett működését. Bekövetkezett halála súlyos veszteség a takarékpénztárra, mely igaz kegyelettel fogja megőrizni emlékét! Szászváros, 1920. április hó 30-án.

A „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” igazgatósága, felügyelő-bizottsága, tisztviselői kara, a könyv- és papirkereskedés és a nyomdaüzem személyzete a legmélyebb gyász érzéssel tudatja, hogy Schul Zsigmond ur, a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” igazgatósági elnöke folyó év április hó 30-án éjjeli 2 óraker, hosszas szenvedés után elhunyt. Öt évig volt ügybuzgó, fáradhatatlan vezetője intézetünknek és emlékét kegyelettel őrizzük meg! Szászváros, 1920. április hó 30-án.

Az amerikai unitárius egyházak kiküldöttjei Déván.

Április 28-án este érkeztek Dévára az amerikai unitárius egyházak kiküldöttjei, névszerint Snow B. Sydney és Metcalf Joel bostoni unitárius lelkészek és Nitte egyetemi hallgató.

A küldöttség az Orient szállodában szállt meg, hogy már előre gondoskodtak arról, hogy a messziről érkező vendégeknek megfelelő kényelemben legyen részük.

A SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE TÁRCÁJA.

Józanul.

Irta: Kóbor Tamás.

I.

Olga csöndesen sirt. Édes anyja tovább magyarázott neki:

— Mindent, mindent ki lehet heverni, csak a szegénységet nem. Ismered Koronkayékat? Elváltak, mert nem tudtak megélni. Tudod, mért tört ki a botrány Kőszáléknál? Az asszony belebetegedett, hogy minden nap hozták a számlákat, a férje kora reggel elment, a türelmetlen hitelezők gorombaságait pedig neki kellett elszenvednie. Türt, addig a meddig, — végül kezdte kifizetni a számlákat. Mikor az ura rájött, hogy miből fizet, revolvert fogott rá. S mind a kettő szerelmi házasság volt.

Olga csak úgy bólogatott. Nem kellett meggyőzni, — meg volt már győződve.

— És, mama, lehet élni egy ember mellett, akit nem szeretek?

A mama sóhajtott.

— Kivánsz magadnak jobb családi életet, mint apádét, anyádét?

— Ó, ti nagyon boldogok vagytok.

— No látod, most már megkaptad a feleletet kérdésemre.

A lány fölkapta a fejét s édes anyja szemébe tekintett. Az anyja becézve fogta be-

finom tenyerével a kiató, ámuló leányszemeket.

— Ezt csak te tudod most és ne tudja meg senki rajtad kívül.

— Köszönöm, mama, most már nyugodt vagyok.

És keservesen sirt. Ezzel bucsuzott szerelmétől. A mama hevesen átölelte s visszatartotta zokogását. Ezzel el volt határozva, hogy Olga igent mondott a gazdag Anka Antal miniszteri tanácsos urnak, s nemet a szegény Balázs Imre egyetemi magántanár urnak.

Alighogy az esküvő elmúlt, alighogy a fiatal pár nászutra ment, a mama is összecsomagolt s elköltözött Erdélybe a szüleikhez. Nem bírta tovább az életet az urával. Csak addig türt, míg a gyerek otthon volt.

II.

Anka Antal miniszteri tanácsos urnak oldalszakála volt, s úgy szeretett viselkedni, mintha audienciát adó miniszter lenne. Rendkívül formális, begombolkozott ember volt, s pedáns rendet tartott otthon is. Feleségének mindene volt, amire nagyvilági hölgynek szüksége van, de minden lakat alatt. Az ékszerek családiak voltak: a safe-ből hozatta haza azt, amire vélekedése szerint egy-egy estére szükség volt, s másnap reggel visszaküldte. Estélyi ruhája, látogató ruhája meg volt számozva, s azt kellett fölvennie, amit a méltóságos ur előírt. Ellenben a kávéhoz való cu-

kor meg volt olvasva, az ebéd költsége fillérnyire megszabva, s a méltóságos asszonynak sohasem volt zsebpénze. Eleinte revoltált, aztán belenyugodott. Muszáj volt. Mert meg kellett értenie, hogy az idők bizonytalanok, s csak az a vagyon nyújt biztonságot a jövő eshetőségeivel szemben, amely gyarapszik. A szegénység pedig irtózatossá. Láthatta a papánál: az mindig többet költött, mint amennyit szabad lett volna, s ime ne is beszéljünk róla, hogy a hozományból mi lett. De tény, hogy a papa, ha közben nem esik meg a házasság, a lányát is magával vitte volna a hónapok szobába.

Olga ezt átlátta és türt, mert mindenki ezt magyarázta neki. S ha este a selyempaplan alá bujt, a szive összeszorult, mert idegennek érezte magát, ha fogadta az ura csókját, melyre titkon összeborzongott, ha fényárban uszó szalonjában kábító toiletteben, ékszerektől ragyogva fogadta vendégeit, mindig csak arra gondolt, hogy meghalna, ha nyomorognia kellene. És élt, és élt, és élete üres volt, és lelke lassanként belezsibbadt a nagyvilági meglegedettségekbe, mely boldogságot is jelent mindaddig, amíg magára nem zárja ajtaját, s egyedül van önmagával. Ez mindig rettenetes volt, de van ellene segítség: az ember gondoskodik róla, hogy ne maradjon magára.

Két évi házasság után a miniszteri tanácsos ur közgazdasági meggyőződése fényes diadal

Másnap, csütörtökon reggel a küldöttség fölment a dévai várba, hogy ott megtekintse a multban összerongált Dávid Ferenc emléket Szép számú közönség gyűlt össze ez alkalommal a várban, ahol Snow B. Sydner lelkész imát mondott, azután pedig Metcalf Joel tartott szép beszédet az egybegyűltekhez.

Délután a népkertben az összegyűlt csán-gófiatalságról fényképfelvételeket készítettek. Este a Kaszinóban banket volt.

A küldöttség, amelyet erdélyi körútjában Gállfy Lőrinc kolozsvári theologiai dékán kísér, Tordáról érkezett Dévára.

Jótékonycélu tavaszi ünnepély a szászvárosi róm. kath. polgári leányiskola udvarán és kertjében.

Folyó hó 2-án d. u. 3 órától kezdődőleg zajlott le a róm. kath. polg. leányiskola jótékonycélu tavaszi ünnepélye. Háborut megelőző időre emlékeztető jó hangulat uralkodott a több száz főre menő közönség körében, kik fölváltva gyönyörködtek az udvaron felállított izlésesen feldiszitett sátrakban, ahol az ügyes és lelkes hölgsereg jobbnál jobb tortákat, süteményeket, sandwichet, likört, cukorkát, továbbá virágot, dohányt stb.-árult és a bazar sátor, ahol szép tárgyak, csecsebecsek kalapok stb. kerültek eladásra. Azt hiszem mondanunk is fölösleges, hogy — tekintettel a most uralkodó cukorhiányra és a sátorban feltűnő olcsó árakra — a két süteményes sátor tartalma rövid időn belül elkelt. A közönség rendelkezésére volt bocsátva továbbá a zárda szép kertje, ahol kellemes sétáló és pihenő hely kínálkozott a vendégsereg részére. Közben a ref. Kún-kollegium diákjainak „műkedvelő bandája“ szebbnél-szebb nótákat húzott, megszakitva a különféle mutatóanyagokkal, mint pl. a rudmászás, lepényevés, bohócok táncmutatója, kártyavetés, világposta. — Nagyon mulatságos és kacagtató volt a repülés, ahol repülőgépek és léghajó nélkül csekély 2 K-ért lehetett repülni és végül az udvaron felállított nyílt színpadon végbemenő kabaré, melynek minden egyes száma a közön-

ség tetsését megnyerte, mert sokszor hangzott fel a taps és kacagás. Az iskola udvarán volt a „Vendéglő a tavaszhoz“, ahol a terített asztaloknál is bőven volt vendég, alig győzték a kis leányok kiszolgálni őket. Ott hideg ételek, bor, málnaszörp stb. került hihetetlenül olcsó árakon eladásra. Továbbá volt még tombola először a gyermekek, azután a felnőttek részére, és amerikai árverésen lett több tárgy eladva, köztük egy pár élő csirke. A szerencsés nyerőnek — mint hallottuk — 7 koronába került a pár csirke, ami irigylésre méltó a mai 60—80 K-ás piaci ár mellett. Azonban nemcsak a terített asztaloknál uralkodott jó kedv, hanem a két iskola-teremben is ahol a fáradságot nem ismerő fiatalság dacára, hogy egész délután talpon volt, kitartóan, igazi jókedvvel járta a táncot hajnali 2 óráig. Ekkor ért véget a kerti ünnepély melyről a közönség egy kellemesen eltöltött délután és szép holdvilágos este emlékével tért haza. Általános vélemény az, hogy ez a kerti ünnepély fényesen sikerült. A közönség teljes meglepedését megnyerte, és az olcsó árak, valamint a rend és kedélyes jó hangulat, ami ott uralkodott mindvégig első helyre emelte az eddig rendezett kerti, illetve nép-ünnepélyek között. Az egész ünnepély fáradságos rendezése, beállítása, továbbá a példás rend és összhang Dr. Balogh Jánosné polg. isk. igazgató érdeme, ezért elismerés és dícséret illeti meg, mert ismételten megmutatta a szászvárosi közönségnek, hogy ünnepélyei érdekesebbek a pártfogásra.

M...a.

Magyar tannyelvű állami iskolák.

Visszaállított törvényszék.

A „Székely Nép“ írja: Az Avarescu kormány egyfelől magyar igazságszolgáltatást és közigazgatást vezet be a Székelyföldön és másfelől visszaállítja a megszüntetett magyar törvényszékeket.

Ezen értesülésünk megerősítésére szolgál az a most már hiteles formában szerzett tudósításunk, hogy Székelyudvarhelyen már visszaállították a magyarnyelvű törvényszéket.

A népoktatás elleni iskolákban államköltségén magyarul fog történni. Erre néve már minden intézkedés meg is történt és a magyar tannyelvű állami elemi iskolák tanítói állásait be is töltötték magyar anyanyelvű tanítókkal.

A reformmunkálatok keresztülvitelére minden előkészület megtörtént, de a választások befejezéséig a végrehajtást nem viszik keresztül.

Eddig szól értesülésünk, amelyet — mint jeleztük — ezuttal hiteles formában szereztünk be.

Kommentárt a tervhez nem fűzhetünk, mert nem tudjuk, — nem e a most készülő választások talajának biztosítását célozza-e az egész intézkedés és ebben a pillanatban nem lehet a reform politikai jelentőségét sem áttekinteni. Annál kevésbé tehetjük ezt, mert a magyar béke, amely ezt a kérdést amugy is véglegesen rendezné, — még nincsen készen.

Csatorna a Duna és Tisza között.

Wien, ápr. 28.

Több, mint százestendő terv megvalósítására készülnek Magyarországon. Arról van szó, hogy a Duna és Tisza folyókat csatornával kössék össze, a mire különösen az új politikai helyzet következtében van égető szükség. Hir szerint Gerster Béla főmérnök a korinthisi csatorna tervezője és építője, aki többek között a Panama-csatorna építésében is éveken át dolgozott, a kormány felszólítására a Duna—Tisza csatornát illetőleg most egy olyan tervet dolgozott ki, amely az építést lehetővé teszi.

A főmérnök terve szerint a csatorna a soroksári Déna-ágból indulna ki és Kunszentmiklós, Szabadszállás, Kiskunfélegyháza városokon át vezetne a Tiszához. A Tisza oldali végállomás Csongrád lenne.

A csatorna nemcsak hajózható jelleggel bírna, hanem mint öntöző és energia termelő tényező jelentene különös fontosságot. Megvalósítása körülbelül százhuszonöt millió koronába kerülne.

ült: az idők olyan súlyosak, hogy nem lehet a vagyonra eléggé vigyázni. A mi papirja volt, az földre esett, a mi földje volt, kiszaladt a lába alól. A méltóságos ur két hónap alatt megöszült és tönkre ment. Maradt a miniszteri tanácsosi állása, többszörösen lefoglalt fizetéssel.

Olga ezt sokáig nem tudta megérteni, mert a nagy lakás megvolt, a nagy cselédség megvolt, a safe is megvolt, éppen csak a családi ékszerek nem voltak meg. S megmaradt a fil-lérekre beállított háztartási költségvetés, és a szigorú, pedáns revízió, éppen csak a fűszeres, a mézárós hozta hiába havonként a számlát. Ekkor úgy érezte, hogy ezt már valaha hallotta, s mikor eszébe jutott, hogy honnan is hallotta, iszonyodva csapta össze a kezét:

— Nem, sohasem fogom magamat eladni!

III.

S ugyanattól a naptól fogva sokat kellett gondolnia Balázs Imre egyetemi magántanár urra, akiről lemondott a szegénységtől való félelmében. S érezte, hogy valamit jóvá kellene tenni, hogy nagyon kegyetlen volt a szegény fiuhoz, akit ugyyszólván szó nélkül otthagyt, s azóta sem engesztelt ki. Balázs Imre egyetemi magántanár ur különben egy évvel ezelőtt szintén megházasodott, de ez nem bántotta Olgát. Az egyetemi tanár ur lányát vette el, s ezzel biztosította magának a katedra örökségét, s azon kívül igen nevezetes

apanázst a gazdag tanár ur részéről. Olykor látta, ahogy piros autón egy sárga asszony mellett ült. Szegény Balázs, — ez is eladta magát. Jól tette.

Mostanában azonban mardosta a lelkiismerete. Hiszen ő nem tehet semmiről. Hallgatótt a mamájára. Szegény mama, vajjon tudta-e, hogy becsapja a lányát? S ki gondolhatta, hogy ennyire megfordul a helyzet? A szegény Balázs gazdag, a gazdag Anka szegény. S csak gyűlt az asszony szívében a keserűség, s egyetlen bűnöst talált: az urát.

Ennek az oldalszakála is megöszült. S a monokli sem ült már úgy a balszemén, mint előbb, éppen csak a begomboltsága lett begomboltabb, s este, ha hazajött, bezárkózott, s ha valaki zavarta, hát ordított. Ordított akkor is, ha a felesége hívta, s ez végleg felháborította a szerencsétlen asszonyt. Energikusan kopogott:

— Nyisd ki az ajtót, beszélni akarok veled.

A férj: Nem érek rá, magam akarok lenni.

A feleség: Ha rögtön ajtót nem nyitsz, végleg magad leszel.

Erre nyilik az ajtó.

A férj: Mit jelentsen ez?

A feleség: Azt, hogy végre tisztáznunk kell egymás helyzetét.

A férj: Hogy értsem ezt?

A feleség: Ha nem érted, akkor nem is magyarázhatom. Azt hittem, valaki, a kinek kötelezettségei vannak, magyarázat nélkül is

érti a helyzetet, ha kötelezettségeinek eleget nem tesz.

A férj: A hitelezők nevében beszélsz?

A feleség: A legfőbb hitelező nevében, a gyamaméban. Előirtál nekem egy életmódot, megkööttél, kiskorunak tartottál, szemenként elémbe olvastad a kávé is, te voltál az ur, a gondviselés, én a kis állat voltam a kalitkában. Most mondd meg: mi sors vár reám? Kiszabadulunk ebből a helyzetből, vagy még mélyebbre kell süllyednünk?

A férj: Valóban úgy beszélsz, mint a hitelező, de én úgy felelek, mint férjed és urad. Még mélyebbre nem kell süllyednünk, csak föl kell adnunk a látszatot. Minden ki van számítva. A lakás május elsején lejár, már kibéreltem egy háromszobás lakást a József-köruton, s tiz esztendőn belül minden adósságot letörlesztünk, s aztán lassan-lassan ismét fölemelkedünk.

A feleség: Ugy. S szabad tudnom, e tiz esztendő alatt mennyit szabad öregednem?

A férj: Nem értem.

A feleség: Minden adósságot letörleszt? Tévedés, kedvesem, minden adósságot én rámhárított. Mindenkit fizetett, s aztán mindenek nekem tartozik. Mert én most vagyok fiatal, nekem most kell az, aminek tiz év múlva már semmi értéke sem lesz rám nézve. Tiz év! Tiz évig nyomorogjak, szegyenkezzem legyek külvárosi senki? Nem, uram, nem így alkudunk, mikor önhöz mentem feleségül.

NAPI HIREK.

— Számos közleményünk — helyszüke miatt — jövő számunkra maradt.

— **Megnyilt a kolozsvári magyar egyetem Budapesten.** A kolozsvári magyar tudományegyetem összes fakultásai Budán, különböző állami épületekben megnyitottak. Az egyetemnek nagyszámu hallgatója van.

— **Két részre oszlott a körösbányai járásbiróság.** Aradi lapok híradása szerint az aradi törvényszékhez nagy fontosságú rendelkezés érkezett. A kormányzótanács igazságügyi reszortja a törvényszék területét megnagyobbítva újabb járásbiróságot rendelt az aradi törvényszék alá. A körösbányai járásbiróságot pedig két részre osztotta és pedig a második járásbiróságot Brádon állította fel. Ennek vezetője, hir szerint, Dr. Glaba Cornel táblai tanácsos lesz.

— **Magyar nyelven adhatók be a beadványok.** A belügyi kirendeltség rendelete alapján bármely, a kormányzótanácshoz intézett beadvány magyar nyelven is intézhető a reszertokhoz.

— **A helybeli ev. szász „Jugendverein“** a napokban tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen a szokásos évi jelentések és számadások letárgyalása után a tisztújítás is megejtetett. Elnök Seiler János, alelnök Spitra Henrik lett. A választmányba beválasztott: Wegner Viktor, Rehner Dolf, Schelker Reinhold, Popper Reinhold, Müller Richárd, ifj. Schmidt Arthur, Gräf Erich, ifj. Zobel Károly.

— **Május elseje a Zsilvölgyében.** Zsilvölgyi tudósítónk írja: A zsilvölgyi bányász és egyéb munkások május elsejét egy jól sikerült táncsalonnal egybekötött népnünpély keretében ünnepelte meg Petrozsényből, Lupényből, Vulkánból, Petrilláról és Aninószáról összesen mintegy 20.000 szociáldemokrata vonult ki e napon a lupényi zenekarral az élén a szurduki szorosban lévő „Gambrinus“-féle vendéglőhöz, ahol a szokásos hivatalos pártbeszéd után vidám mulatság vette kezdetét. Érdekes, hogy a regátbéli Tirgujiuból az

ottani munkások egy nagyszámu küldöttsége is részt vett e mulatságon, amely a legnagyobb rendben folyt le.

— **A választások határideje.** A „Dimineata“ írja, hogy az erdélyi hatóságok kérése következtében az Erdélyben megejtendő választásokat a következő határidőre halasztották: június 3 és 4-én lesz a kamarai képviselők, június 6 és 7-én a szenátorok és június 8-án az egyetemi képviselők választása. Erre a halasztásra szükség volt, mivel a választók összeírását május 25-én fejezik be. A régi királyságban, Bessarabiában és Bukovinában a már ismert időben lesznek a választások. A választási küzdelmekre mindenütt lázasan készülődnek.

— **Mulatság.** A „Vulkáni magyar iparos kör“ május 1-én táncsalonnal egybekötött műsoros-estélyt rendezett, amely ugy erkölcsileg, mint anyagilag kitűnően sikerült. Ez alkalommal színre került a „Csalódott férj“ c. 1 felv. vígjáték. Az összes szereplők úgy ügyes játékkal, mint hű maszkkal jól oldották meg feladataikat s a közönség kitűnően mulatott az előadáson, miért is a rendezőseget dicséret illeti.

— **Kinevezés.** Lugossy István, a „Salgótarjáni Köszénbánya Rt.“ népszerű főgondnoka jelenlegi állomáshelyén Vulkánba igazgatóvá nevezetett ki.

— **Agglegényadó Franciaországban.** Párisból jelentik: A francia kamara tegnap az adójavaslatot tárgyalta és az adómentes létminimum megállapításánál a többgyermekes családoknak könnyebbitéseket engedélyezett. A törvény hetedik paragrafusa az agglegényadót vezeti be. Ez olyan formában történik, hogy a 30 éven felüli nőtlen, vagy elvált férfiak jövedelmi adóját 15 perccel emelik, két éve házast, de gyermektelen családoknál az adóemelés 10 százalék.

— **Valami, ami olcsóbb lett.** Ugyan minket közelebből nem érdekel az alábbi hír, de mert olcsulásról vagyis követendő példáról van benne szó, leközöljük: A Szamosvölgyi Vasut autonómiáját a kormányzótanács

néhány hónap előtt tudvalevőleg felfüggesztette. A felfüggesztés egyik indokául azt hozták fel hogy a helyi érdekű vasut vezetősége a tarifát különösen a személyforgalom terén aránytalanul és önkényesen emelte. Azóta a vasutdijszabásának revízióját részben már keresztül is vitték. A revízió folytán a Szamosvölgyi Vasut május 1-étől kezdve ugynevezett gyorsvonataink is csak a személyvonatokra nézve megállapított menetdíjakat szedheti. A menetdíjaknak ez a leszállítása az utazást a gyorsvonatokat igénybevevő közönség részére mintegy negyvenszázalékkal olcsóbbá teszi.

Eladó borok!

Elsőrendű saját termésű

gyorokhegyaljai borok

(fehér 26 K, vörös 30 K literenként)

Kaphatók:

Demeter Kornél
gyógyszerésznél, Szászváros,

131 Schuster-utca 13. 3-5

— **Az új magyar külügyminiszter.** Budapesti lapok jelentése szerint Teleki Pál gróf elfogadta a kormány által neki felajánlott külügyi tárcát s kinevezése ügyében a kormányzóhoz felterjesztést is tettek. A jelentés arról is értesít, hogy Teleki egyidejűleg kilépett a keresztény nemzeti egyesület pártjából, miután felfogása szerint a külügyminiszter nem tarthatik egyik párthoz sem.

— **Békekötés előtt.** Szerbia nem várta be a magyar béke aláírását, hanem attól függetlenül kereskedelmi összeköttetésbe lépett Magyarországgal. A két állam megegyezése szerint, Szerbia szállit Magyarországnak huszezer sertést, 70 kocsi szalonnát, 500 kocsi tengerit és búzát. Az ehez szükséges mozdonyokat és vasuti kocsikat Magyarország szolgáltatja.

— **Színészet.** E héten Szászvároson a Centrál szálló disztermében Stanescu—Cerna 40 tagu román színtársulata játszott nagy sikerrel s telt házakkal. A saját zenekarral bíró operett-társulat több lefordított magyar tárgyú színdarabot is adott elő. Többek között a Cigánybárót (Voevodul Tiganilor) is. A társulat kitűnő.

— **Kerti mulatság.** A helybeli szász „Jugendverein“ — amint értesültünk — pünkösdi másodnapján a „Transsylvania“ szálló kerti helyiségeiben táncsalonnal egybekötött hangversenyt rendez. Ez alkalomra a nagyszabású katonazenekart is lefoglalják hozatni. A mulatság részletes műsorát jövő számunkban fogjuk közölni.

— **Megnyilt kerti helyiség.** A „Transsylvania“ szálloda kerti helyisége a napokban megnyitott. A kerthelyiségben tekepálya is van, amely állandóan a közönség rendelkezésére áll.

Naponta friss nagyszabású Albrecht-féle

SZÉKELY-TÚRÓ

kapható

JOSIF ÁBRAHÁM cégnél,
Szászváros, Országút 42. (a román iskolával szemben).

138 1-3

A férj: Nem így alkudtunk? Tudtommal a kisasszonynak nem volt semmije.

A feleség: A kisasszonynak volt álma, vágya, szerelme, a mit odaadott a biztos jólétért, mellyel annyira biztattak valamennyien. Lettem volna a felesége úgy, mint más, nem érezte volna velem mindig, hogy őné minden, a miből nekem is juttat annyit, a menyegzőny a felesége cicomázásához szükséges, engedett volna társa lenni a közös életben, most nem vetném föl ezt a kérdést. Leányálmaimat elvesztettem, s nem kaptam érte semmit. Maga a gazdám volt, nem volt az uram, s most leszállítja a béremet, mintha a világon ez volna a legtermészetesebb.

A férj: Minek a sok szó? Mond meg világosan és ridegen: a gazdagságomért jöttél hozzám, s mivel szegény vagyok, itt akarsz hagyni.

A feleség: Itthagyni? Hogyan? Kihez mennek? Nem, hanem mivel itt kell maradnom, nem hát gondoskodjék rólam.

A férj: S ha nem tehetem?

A feleség: Ha nem teheti? Az más. Akkor nyomorgok magával, mint a cselédünk, akit hátralékos bér tesz hozzánk ragaszkodóvá, de más kapocs köztünk nincsen.

A férj: S ezt nevezik hitvesi hűségnek. Nem mondanád meg, miben különbözik a feleségem attól a nőtől, a ki a szeretőm volna, s ennyi meg ennyi korona fejében?

A feleség: Abban, hogy annak megadta

volna az ennyi meg ennyi koronát, a feleségének meg egyszerűen azt mondja: ideges vagyok, vesződj te a mézárós-számlával.

A férj: Sohasem hittem volna, hogy ilyen diskurzust ily nyugodtan folytathatok. Ugy látszik, mégis csak lovagiasabb vagyok én, mint te nőies. De hát fejezzük be. Maga is számlát prezentál, mint a mézárós, magának sem tudok fizetni, mint a mézárósnak sem. Egy értékem van, az életem, — akarja, hogy ezzel kvitteljem le az ön számláját?

A feleség: Az Istenért, ne! Bocsásson meg, örült voltam.

A férj: Pedig látod, erre is el voltam szánva. Az asztalomban pénz nincs, de a revolverem töltve van.

A feleség: Igérd meg, hogy nem használod soha!

A férj: S a pénzbajok? Elbirod őket?

A feleség: El, el, azt csak bizd rám.

IV.

A tönkrement házban minden folyt tovább, mintha nem mentek volna tönkre. A számlákat rendszeresen fizetik, s május elsején a nagyobb lakásból sem hurcolkodtak ki. A méltóságos ur, felsülvén a maga gazdálkodásával, most mindent a feleségére biz. S megy minden, mint a karikacsapás. Már estélyekre is futja. S az estélyeken jelen van Balázs Imre egyetemi tanár, a ki apósa örökébe lépett, sárga feleségével.

— **Elégett Rákóczy Ferenc titkos levéltára.** A gróf Erdődy család tulajdonát képező vörösvári (Nyitramegye) kastélyban hatalmas tűzvész pusztított. A kastélyban felhalmazott történelmi becsü műemlékek nagy része elpusztult, köztük a tűz áldozatává lett Rákóczy híres titkos levéltára és Mátyás magyar király baldachintja.

— **Aki eladni vagy venni akar bármit,** az hirdessen a „Szászváros és Vidéke“-ben. Lapunk a megye minden városába, községébe jár s így a hirdetés eredménnyel jár. Hirdetési díjak árszabás szerint.

KÖZGAZDASÁG.

Nyultenyésztés.

Amikor a dermedt hideg eltűnik, az áprilisi bimbók kifeszlenek s a rügyek lombkorszorot helyeznek a csupasz fákra, élet és mozgás van mindenütt: nyüzsg a természet. Nyulketrecek olyankor megelevenednek: apró, fürge jóságok hegyezgetik fülecskéiket a ketrecben s nézik ezt a szép világot, melynek ily gyönyörű időszakában lettek tagjai.

A tenyésztőnek legnagyobb gondot okoz a fiatal nyulak nevelése. Attól függ minden, hogyan tud bánni apró állatkáival, mert ha a nyul kiskorában nem részeseül gondos nevelésben, könnyen elsatnyul s sohasem fejlőd szép példánnyá. Sok vélemény van a fiatal nyulak nevelését illetőleg s jelen soraimban és is saját tapasztalataimat jegyezgetem föl.

Gyakran halljuk, még szakművekben is, hogy a fiatal nyulaknak bőven adhatunk zöld takarmányt. Tagadhatatlan, hogy a nyuszik nagyon szeretik a nedves eledeleket, de amit szeretnek, arról még nem mondható, hogy ez épen hasznos sőt, ajánlatos is a sikeres

tenyésztés érdekében. Tapasztalatból tudjuk, hogy egy tenyésztőnek 320 kis belgából csak 86 darab maradt s bebizonyosodott, hogy a legtöbb a zöld takarmánynak köszönhetette pusztulását. Azt mondhatná erre valaki, hogy talán nagy adagokat kaptak, vagy talán rossz volt a takarmány. Ez egyik sem állítható mert az illető nagyon is törődött azzal, hogy tenyészdejében ilyesmi ne történjék. Azonban nem tagadható, hogy a takarmányozás csaknem kizárólag zöldfélékből állott.

De ha keverve adoktatjuk a zöldet, kis nyulaknál akkor sincs a legjobb hatással, mert 1—2 hónapos nyuszinak oly gyöngye a fizikum, hogy a puffasztó, sok szelet gerjesztő zöld eledel igen hátráltatja a növekedést s csak kissé erősebb görccs kell — amit pedig a zöld gyakran előidéz — s ketrecek csakhamar üresek lesznek.

Mi a zöldet csemegének tekintjük s csak okkal-móddal kedveskedünk vele nyulainknak.

Kezdetben fő eledel a tejeszemle, amelyet megszórunk egy kevés péppé feloldott krétával, 8 hetes kortól kezdve mindig sürűben és sürűben kapnak finom illatos szénát s gyöngye szárított lóherét s csak ritkán zöld eledelt.

Természetesen mindenkor, hogy tulságosan nedves eledelt ne kapjanak, azért ami zöldet juttatunk is nekik, az sem ál másból, mint fűzfa vagy akácia lombokból. Száraz takarmány mellett mindig előtűk a friss víz s így a szomjuszág nem gyötri a tapsifülesekét. Mikor betöltik a harmadik hónapot, fokozatosan elkezdhejük a zöld sürűbb adagolását, az ötödik hónap betöltése után pedig nyugodtan adhatunk nyulainknak bármennyi zöldet és nedves eledelt.

Megfigyeléseink alatt azt is tapasztaltuk, hogy az ezüstök fokozottabb mértékben el-

lentállnak a nedves tartalmu eledel rossz hatásának, mint a belgák. Ennek — úgy lát-szik — egyrészt az ezüstök erősebb faji természetében van az oka, másrészt pedig az ezüstök finom, nyugodt evési módjában, míg a belgáknál valószínűleg a mohós, falánk evés is oka a gyakori betegségeknek.

Gerbin Berta okl. szülésznő Szászváros, Gyár-utca 31.—a. sz. 137 1—3

Eladó három konyhaasztal, egy fürdőkád és két jókarban lévő kerékpár. Nagy József, Régitemplom-u. 11. 136 1—

Jóminőségű ecetszesz és ecet kapható nagyban és kicsinyben Stern Manó fűszer- és vaskereskedésében Strada Regala No. 12. 135 1—

A „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság” könyv- és papirkereskedésébe egy tanuló, ki magyarul, németül és románul beszél, azonnal felvétetik.

Nagy István

cipész-mester

Elvállal e szakmába vágó bármilyen műinunkákat. Raktáron tart kész árukat ::: nagy választékban :::

Szászváros, Klastrom-utca 3. sz.

A róm. kath. templommal szemben.

123 6—25

Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság

Ajánlja dúsan felszerelt papir-raktárát u. m.: eljegyzési- és esküvői-kártyáit, diszes kiállítású meghívóit, névjegyeit, valamint falragaszait

Mindennemű irodalmi-művek iskolai és irodai írószerek, hivatalos és egyéb nyomtatványok a legjutányosabb árak mellett szerezhetők be

Könyvnyomda, könyv-, papir- és írószerkereskedés

A Szászváros és Vidéke kiadóhivatala